

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **22. 02. 2018**

**Vyhodnotenie plnenia Realizačného plánu Komunitného plánu sociálnych služieb
hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2017**

Predkladateľ:

JUDr. Ivo Nesrovnal, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Mgr. Martin Maruška, v. r.
riaditeľ magistrátu

Spracovateľ:

Mgr. Marcela Gbelecová, v. r.
riaditeľka sekcie sociálnych vecí, kultúry,
školsťva a športu

Mgr. Vlasta Miškaninová, v. r.
vedúca oddelenia sociálnych vecí

Mgr. Veronika Krivačková, v. r.
pracovníčka oddelenia sociálnych vecí

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu s uznesením mestskej rady
3. Doložku vplyvov
4. Vyhodnotenie plnenia Realizačného plánu Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2017
5. Výpis zo zasadnutia komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania zo dňa 06.02.2018

Kód uznesenia: 13.1.1.

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

vyhodnotenie plnenia Realizačného plánu Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2017

Dôvodová správa

Uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislava č. 871/2017 zo dňa 31. marca 2017 bol schválený Realizačný plán Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2017 (ďalej len „Realizačný plán“).

Realizačný plán vychádza z cieľov a priorít sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy, ktoré boli v Komunitnom pláne sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy spracované na základe zistených poznatkov z realizovanej analýzy poskytovateľov sociálnych služieb na území hlavného mesta, analýzy požiadaviek obyvateľov Bratislavy a strategických dokumentov hlavného mesta, Bratislavského samosprávneho kraja a národných priorít a programov.

Vzhľadom na uvedené, oddelenie sociálnych vecí pristúpilo k plneniu jednotlivých úloh vyplývajúcich z Realizačného plánu, ktorých odpočet predkladáme.

Doložka vplyvov:

Vyhodnotenie Realizačného plánu nemá žiadny vplyv na schválený rozpočet na rok 2018.

Uznesením Mestskej rady hlavného mesta SR Bratislavy č. 637/2018 zo dňa 08. 02. 2018 Mestská rada hlavného mesta odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta prerokovať vyhodnotenie plnenia Realizačného plánu Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2017.

I. Sociálne služby krízovej intervencie

Cieľ: Prevencia a predchádzanie sociálnej exklúzie a pomoc a podpora pri riešení náročných a krízových životných situácií

1. Pravidelná spolupráca s jednotlivými poskytovateľmi sociálnych služieb vrátane mimovládnych organizácií a cirkvi.

Plnenie:

V priebehu roka 2017 oddelenie sociálnych vecí iniciovalo a zrealizovalo niekoľko stretnutí s občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami, ako aj s cirkevnými organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova s hlavným cieľom poskytnutia aktívnej a včasnej pomoci ľuďom bez domova prostredníctvom promptnej intervencie, či materiálnej, finančnej a personálnej pomoci organizáciám určených pre ľudí v núdzi. Hlavné mesto intenzívne spolupracovalo najmä pri príprave návrhu Koncepcie pomoci ľuďom bez domova a pri príprave opatrení v prípade nepriaznivého počasia. Oddelenie sociálnych vecí sa osobne zúčastňuje terénnej sociálnej práce, ktorú zabezpečujú mimovládne organizácie.

Stav: úloha splnená

2. Poradenská činnosť zameraná na konkrétne riešenie problémov klienta nachádzajúceho sa v náročnej a krízovej situácii (pomoc pri vybavení osobných dokladov, karty poistenca, hľadani ubytovania, zamestnania, sociálnych službách zameraných na pomoc ľuďom v krízovej situácii)

Plnenie: Poradenská činnosť sa poskytovala na úrovni základného a špecializovaného sociálneho poradenstva v zariadeniach zriadených hlavným mestom (Krízové centrum REPULS, ubytovne Kopčany, Fortuna, Nocľaháreň Mea Culpa, Resocializačné centrum RETEST, Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu Fortunáčik).

Stav: úloha splnená

3. Poskytovanie služieb na uspokojovanie základných životných potrieb – prevádzkovanie nocľahárne MEA CULPA, Hradská 2/B. Bratislava (hygiena, jedlo, ošatenie)

Plnenie: Oddelenie sociálnych vecí pravidelne komunikuje s predstaviteľmi Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety (ďalej len „vysoká škola“), ktorá zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v nocľahárni Mea Culpa na základe Zmluvy o spolupráci na zabezpečenie činnosti nocľahárne Mea Culpa a jej Dodatku č. 1 a 2. O aktivitách a činnostiach počas roka vysoká škola pravidelne polročne predkladá informácie hlavnému mestu vo forme správy o činnosti vysokej školy za prvý aj druhý polrok 2017 a taktiež riešené prípadné problémy.

S vysokou školou je uzavretá Zmluva o spolupráci a praktickej výučbe za účelom zabezpečenia praktickej výučby študentov vysokej školy.

Stav: úloha splnená

- 4. Vytvorenie pracovnej skupiny zriadenej za účelom tvorby Koncepcie pomoci ľuďom bez domova zloženej zo zástupcov hlavného mesta, mestských častí, mimovládnych organizácií a expertov.**

Plnenie: vid' časť I bod 5.

Stav: úloha splnená

- 5. Spracovanie a prijatie preventívnych, nápravných a iných opatrení na zlepšenie stavu v oblasti krízovej intervencie.**

Plnenie: Úloha 4 a 5 na seba nadväzujú. Začiatkom roka 2017 bola vytvorená pracovná skupina pre vypracovanie návrhu Koncepcie pomoci ľuďom bez domova. Koncepcia je pripravená na prerokovanie v MsZ. Súčasťou pripravovanej koncepcie je 19 Akčných plánov, ktoré obsahujú rôzne preventívne, nápravné a iné opatrenia na zlepšenie práce s ľuďmi bez domova na území hlavného mesta.

Stav: úloha splnená

- 6. Podpora prevádzky nízkoprahových denných centier (finančná podpora registrovaných poskytovateľov sociálnych služieb na sociálnu službu nízkoprahové denné centrum).**

Plnenie: V roku 2017 hlavné mesto podporilo činnosť troch nízkoprahových denných centier: nízkoprahové denné centrum neziskovej organizácie Depaul Slovensko sumou 1000 eur, nízkoprahové denné centrum neziskovej organizácie Domov sv. Jána z Boha sumou 46 000 eur a nízkoprahové denné centrum Domec občianskeho združenia Vagus sumou 83 000 eur.

Stav: úloha splnená

- 7. Finančná podpora sociálnych služieb krízovej intervencie a zabezpečenie riešenia nepriaznivej sociálnej situácie (podpora prevádzky nocľahárne)**

Plnenie: Hlavné mesto každoročne poskytuje finančné príspevky pre neverejné subjekty poskytujúce sociálne služby krízovej intervencie. V roku 2017 hlavné mesto vynaložilo na program 6.2 Pomoc ľuďom z domova čiastku 420 000 eur. Sociálne služby krízovej intervencie riešia nepriaznivú sociálnu situáciu fyzickej osoby z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav a z rôznych iných dôvodov.

Stav: úloha splnená

- 8. Fakultatívna finančná podpora terénnej sociálnej práce.**

Plnenie: Hlavné mesto podporilo projekt terénnej sociálnej práce (Streetwork) realizovaný občianskym združením Vagus finančným príspevkom vo výške 20 000 eur. V oblasti podpory sociálnych služieb terénnej sociálnej služby krízovej intervencie podporilo aj neziskovú organizáciu Depaul Slovensko, n. o. vo výške 4 894 eur a OZ Stopa Slovensko sumou 3 000 eur.

Stav: úloha splnená

9. Fakultatívna finančná podpora integračných a iných projektov neverejných subjektov

V roku 2017 hlavné mesto opätovne podporilo integračné projekty deviatich subjektov: Depaul Slovensko, n. o. sumou 15 000 eur, OZ Vagus sumou 21 000 eur, OZ Odyseus sumou 10 000 eur, OZ Proti prúdu sumou 26 000 eur, Kresťania v meste sumou 22 000 eur, OZ Stopa Slovensko sumou 20 000 eur, OZ PRIMA sumou 5 600 eur a Divadlo bez domova sumou 10 400 eur, spolu 130 000 eur.

II. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Cieľ: Vytvorenie priaznivých životných podmienok pre rodiny s deťmi.

10. Skvalitnenie poskytovania nízkoprahových sociálnych služieb pre deti a rodinu.

Plnenie: Zapojením sa hlavného mesta do Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, bola Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu personálne posilnená tromi pracovníkmi a to odborným garantom, odborným pracovníkom a pracovníkom. Mzdové náklady nových pracovníkov sú hradené prostredníctvom Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny až do skončenia projektu, t. j. 30.06.2019. Personálnym posilnením Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu FORTUNÁČIK bolo umožnené rozšíriť a skvalitniť ponuku sociálnych služieb. Zmenila sa koncepcia Nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu a sú vypracovali sa Štandardy kvality poskytovanej sociálnej služby pre deti a rodinu.

Stav: úloha splnená

11. Finančná podpora projektu mnohodedných rodín na podporu vzdelávacích, kultúrnych a športových potrieb detí.

Plnenie: V roku 2017 hlavné mesto podporilo 133 mnohodedných rodín s trvalým bydliskom na území hlavného mesta vo výške 31.830,33 Eur. Z celkového počtu 603 detí bolo 486 oprávnených. Hlavné mesto poskytlo priemerne na jedno dieťa 65,49 eur.

Stav: úloha splnená

III. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Cieľ: Dôstojný a bezpečný život občanov so zdravotným postihnutím a seniorov podporený komplexných sociálnych služieb s cieľom dosiahnuť a čo najdlhšie udržať samostatnosť a nezávislosť.

12. Monitoring potrieb, návrhov a podnetov na skvalitnenie sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov, diskusia s obyvateľmi a vedením zariadení pre seniorov s cieľom aktivizácie klientov, posilnenia ich sebaobslužnosti a ochrany súkromia.

Plnenie: V rámci vypracovávania podmienok kvality poskytovania sociálnych služieb pristúpili všetky zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta k

vypracovaniu podmienok kvality tak, aby bola vytvorená platforma pre stály monitoring potrieb, návrhov a podnetov na skvalitnenie sociálnych služieb v zariadeniach zo strany prijímateľov sociálnych služieb, ich aktivizácie, posilnenia sebaobslužnosti a ochrany súkromia. Zariadenia sociálnych služieb hlavného mesta majú štandard vypracované a posun termínu kontroly (rok 2018) využijú na ich implementáciu v praxi.

Stav: úloha splnená

- 13. Zlepšenie spolupráce zariadení pre seniorov s rodinou, skvalitniť a zintenzívniť partnerskú spoluprácu s mestskými časťami (napr. informovanie o prijatí občana, do zariadenia pre seniorov, ako i prepojenie na subjekty mestskej sociálnej siete).**

Plnenie: Pravidelne štvrťročne sa koná stretnutie riaditeľky sekcie sociálnych vecí, kultúry, školstva a športu so zástupcami sociálnych oddelení mestských častí, na ktorých sa zúčastňujú riaditeľky zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta. Zariadenia pre seniorov úzko spolupracujú s príbuznými občanov umiestnených v zariadeniach, zvýšenú pozornosť venujú informovanosti príbuzných o rozsahu služieb s dôrazom na fakt, že zariadenie poskytuje sociálnu starostlivosť, v obmedzenom rozsahu zdravotnú starostlivosť podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR. Riaditeľky zariadení pravidelne informujú mestské časti o prijatí ich občanov do zariadenia pre seniorov.

Stav: úloha splnená

- 14. Skvalitnenie sociálneho poradenstva na úrovni hlavného mesta pre odkázaných občanov.**

Plnenie: Informácie v oblasti sociálnych služieb sú na webovom sídle hlavného mesta pravidelne aktualizované, obmieňané a dopĺňané. Pracovníci oddelenia sociálnych vecí, sa zúčastňujú školení, či vzdelávacích kurzov vedúcich k zlepšeniu úrovne poskytovaného sociálneho poradenstva pre občanov.

Stav: úloha splnená

- 15. Finančná podpora činnosti nízkoprahového zariadenia opatrovateľskej služby pre ľudí bez domova a ľudí odkázaných na osobitnú starostlivosť**

Plnenie: Hlavné mesto poskytlo finančný príspevok na prevádzku nízkoprahového zariadenia opatrovateľskej služby neziskovej organizácii Depaul Slovensko vo výške 40 000 eur.

Stav: úloha splnená

- 16. Rozvoj spolupráce s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb s cieľom tvorby, prepájania a skvalitňovania sociálnej siete.**

Plnenie: Spolupráca s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb dosiahla kvalitatívne vysokú úroveň. Boli nastavené nové formy spolupráce vedúce k spoločnému cieľu znižovania počtu ľudí bez domova v uliciach Bratislavy.

Stav: úloha splnená

17. Bezbariérové prístupy do verejných budov, kultúrnych a športových ustanovizní vrátane pohybu v nich, bezbariérové verejné WC.

Plnenie: Sekcia správy nehnuteľností v roku 2017 nerealizovala bezbariérové vstupy do objektov, ktoré má mesto v priamej správe. V bytových domoch sú už vybudované bezbariérové a neboli zaslané požiadavky o vybudovanie iných bezbariérových vstupov neboli vznesené a nebytové objekty a priestory nemajú charakter verejných ustanovizní.

Stav: úloha splnená

18. Uľahčovanie podmienok života, prepravy a mobility pre osoby so zdravotným postihnutím, napr. zvukovou signalizáciou zastávok v prostriedkoch MHD, zvyšovanie podielu cestnej svetelnej signalizácie so zvukovou signalizáciou, vo verejnej doprave zvyšovať počet nízkopodlažných prostriedkov verejnej dopravy.

Plnenie:

Od roku 2002, kedy prišla do platnosti Vyhláška 532/2002 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa stanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, v stanoviskách k projektovým dokumentáciám od investorov, hlavné mesto striktné požaduje, aby boli chodníky v miestach priechodov pre chodcov budované ako bezbariérové; túto požiadavku uplatňuje i Oddelenie dopravného inžinierstva pri spracovávaní návrhov umiestnenia nových priechodov pre chodcov. Taktiež sa požaduje, aby bol podľa princípov tejto vyhlášky v rámci vodorovného dopravného značenia vo vyznačenom priechode umiestňovaný vodiaci pás, ktorý nadväzuje na varovný a signálny pás na chodníku pre lepšiu orientáciu takýchto osôb; aby bol zabezpečený na budovaných verejne prístupných parkoviskách predpísaný podiel parkovacích miest vyčlenených pre zdravotne hendikepovaných občanov.

Od roku 2002 sú všetky priechody pre chodcov v nových križovatkách riadených cestnou dopravnou signalizáciou (CDS) alebo na nových samostatných priechodoch pre chodcov riadených CDS vybavené signalizačným vibračným zariadením, ktoré umožňujú osobám s obmedzenou schopnosťou orientácie dotykom zistiť, koľko jazdných pruhov musia na vozovke prekonať, či je to komunikácia s električkovou traťou, či svieti zelený alebo červený signál. Problémom pre slabozrakých a nevidiacich je neriadený priechod pre chodcov cez električkovú trať, čo hlavné mesto v súčasnosti rieši s firmou zabezpečujúcou prevádzku a údržbu CDS. Riešením bude doplnenie výstražnej zvukovej signalizácie reagujúcej v dostatočnom predstihu ako upozornenie na vjazd električky do zastávky, ktoré hlavné mesto uplatnilo pri samostatných priechodoch pre chodcov na Dúbravskej električkovej radiále v tomto roku 2017.

Aktuálny stav nízkopodlažných prostriedkov k decembru 2017:

- nízkopodlažné električky 30,6% (60 zo 196)
- nízkopodlažné trolejbusy 96,9 % (126 zo 130)
- nízkopodlažné autobusy 85,7 % (436 zo 509).

Z celkového počtu dopravných prostriedkov MHD je 75,5 % nízkopodlažných .

Aktuálny stav akustických hlásičov zastávok v MHD k decembru 2017:

- električky s akustickými hlásičmi zastávok 100% (196 zo 196)

- trolejbusy s akustickými hlásičmi zastávok 100% (130 zo 130)

- autobusy s akustickými hlásičmi zastávok 64,2 % (327 zo 509)

Z celkového počtu dopravných prostriedkov MHD v prevádzke je 78,2 % vybavených akustickými hlásičmi.

Nižšie percento autobusov s akustickými hlásičmi je zapríčinené vozidlami, ktoré nie sú hlásičmi vybavené od výroby.

Stav: úloha splnená

IV. Podporné sociálne služby

Cieľ: Pomoc poskytnutá včas, podľa potrieb a v primeranej kvalite na dobu určitú.

19. Zabezpečenie vhodnej sociálnej služby v požadovanom a vopred určenom čase v zariadení opatrovateľskej služby, prípadne v zariadení pre seniorov.

Plnenie: Podľa § 8 ods. 6 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách zariadenia pre seniorov zabezpečujú v spolupráci s mestskými časťami vo vopred určenom čase umiestnenie fyzickej osoby v zariadeniach opatrovateľskej služby a zariadeniach pre seniorov bezodkladne, ak je život alebo zdravie fyzickej osoby vážne ohrozené, ak fyzická osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, alebo ak fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby skončila pobyt v zariadení, a nemá zabezpečené podmienky na bývanie v prirodzenom rodinnom prostredí a pod.

Stav: úloha splnená

20. Podpora prevádzky strediska osobnej hygieny

Plnenie: Hlavné mesto poskytlo finančné príspevky na prevádzku strediska osobnej hygieny trom neverejným subjektom OZ Domov pre každého vo výške 26 596 eur, neziskovej organizácii Depaul Slovensko vo výške 2340 eur a Domov svätého Jána z Boha, n. o. vo výške 18 000 eur.

Stav: úloha splnená

21. Monitoring a pravidelné zverejňovanie voľných kapacít jednotlivých druhov sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta, nepretržitá dostupnosť informácií o sociálnych službách pre občanov.

22. Spolupráca s ostatnými poskytovateľmi sociálnych služieb za účelom zverejňovania voľných kapacít jednotlivých druhov sociálnych služieb.

23. Uplatnenie jednotného a prehľadného systému informovanosti o sociálnych službách na webovom sídle hlavného mesta SR Bratislavy s pravidelnou aktualizáciou informácií aj v servise pre občanov.

Plnenie: Bod 21, bod 22 a bod 23 spolu navzájom súvisia. Uvedená úloha vyplýva z Protikorupčného minima pre Bratislavu schváleného uznesením mestského zastupiteľstva č. 441/2012. Aktualizované údaje sú zverejňované na webovom sídle hlavného mesta. Printové médium časopis inBA pravidelne vo svojich článkoch informuje a poskytuje verejnosti aktuálne informácie z oblasti sociálnych služieb. Bratislavská televízia uskutočňuje

reportáže na aktuálnu tému v oblasti sociálnych služieb a prizýva si hostí a odborníkov ku konkrétnej téme.

Stav: úloha splnená

- 24. Stretnutia s verejnými a neverejnými poskytovateľmi jednotlivých sociálnych služieb**
- 25. Pomoc a podpora pri riešení rôznych problémov poskytovateľov sociálnych služieb**

Plnenie: Bod 24 a bod 25 navzájom súvisia. Stretnutia s verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb, ale aj s neregistrovanými poskytovateľmi sociálnych služieb prebiehajú pravidelne, v prípade potreby hlavné mesto pružne reaguje na aktuálne a akútne potreby riešenia neočakávaných krízových situácií organizovaním mimoriadnych stretnutí.

Stav: úloha splnená

KOMISIA SOCIÁLNYCH VECÍ, ZDRAVOTNÍCTVA A ROZVOJA BÝVANIA
Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy

Výpis
zo zasadnutia Komisie sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského
zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 06.02.2018

K bodu 1:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy prerokovala materiál „Vyhodnotenie plnenia Realizačného plánu Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2017“, ktorý predložil JUDr. Ivo Nesrovnal, primátor hlavného mesta SR Bratislavy.

Uznesenie:

Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy po prerokovaní materiálu odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zobrať na vedomie vyhodnotenie plnenia Realizačného plánu Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2017.

Zároveň komisia žiada oddelenie sociálnych vecí o prehľad financovania dodávateľov sociálnych služieb pre ľudí bez domova. Informáciu žiada predložiť na marcovom zasadnutí komisie.

Hlasovanie:

prítomní: 7 za: 7 proti: 0 zdržali sa: 0

Ing. arch. Lucia Štasselová, v. r.
predsedníčka komisie

V Bratislave, 07.02.2018

Zapísal: Ing. Karol Horvát, tajomník